MAER ROD MAX YN MYND AR Y BLAEN AC YN CREU LLANAST TRWY WYNEDD OND.....

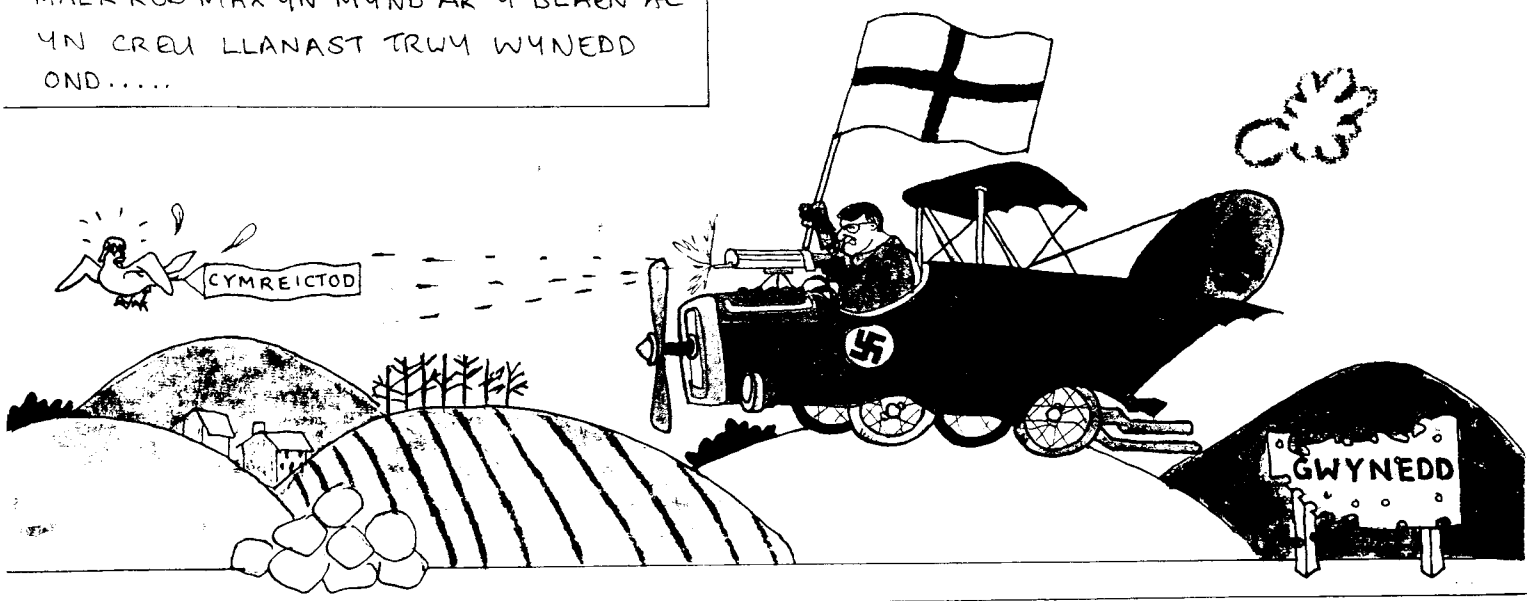

NID YWN GWELD Y WAL GADARN OI FLAEN!

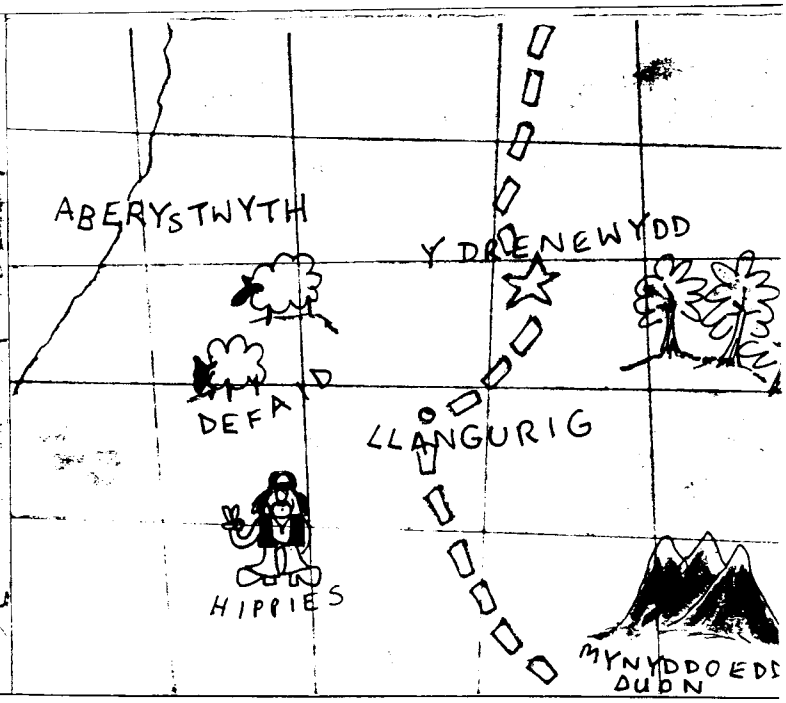

ER FOD EU ***RADIATOR*** YN WAEL, MAER SFA YN BELL AR Y BLAEN NAWR... OND MAER HEDDLU YN AROS YN DRENEWYDD....

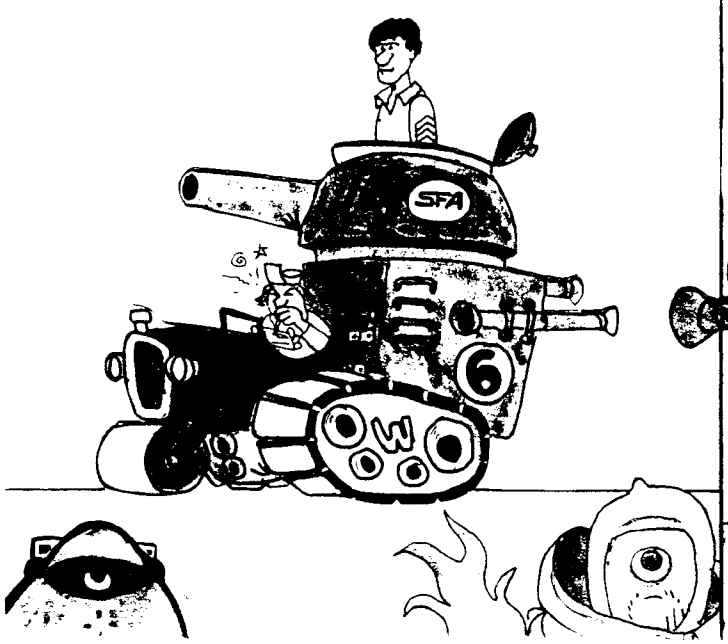

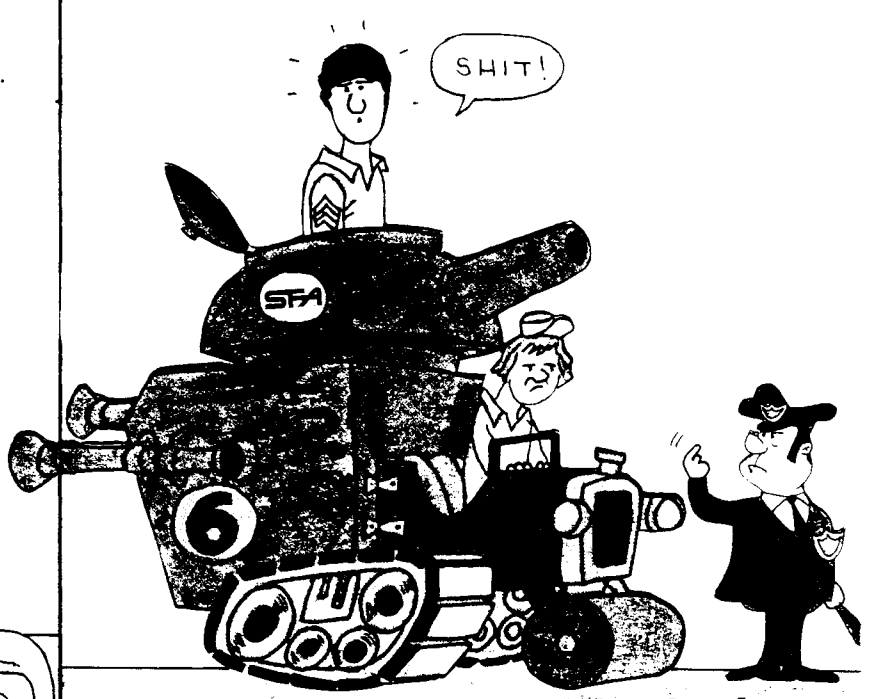

GYDA'R SFA YN Y NICK, MAE'R ANKST-HILL MOB YN CYMRYD Y SAFLE CYNTAF, GYDA RON RUFFCUT DAVIES YN DYNN LAN EU TÎNAU

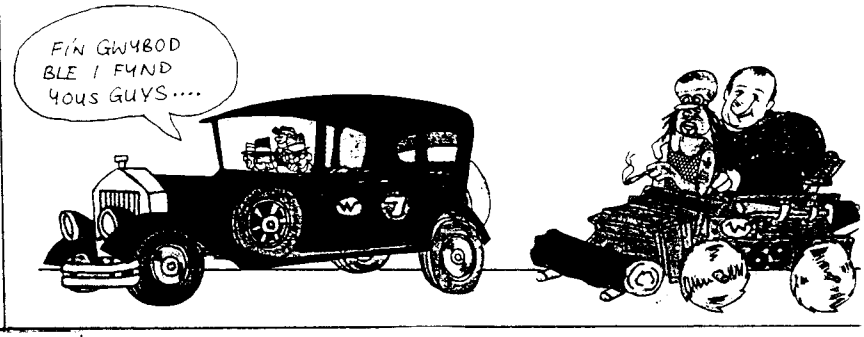

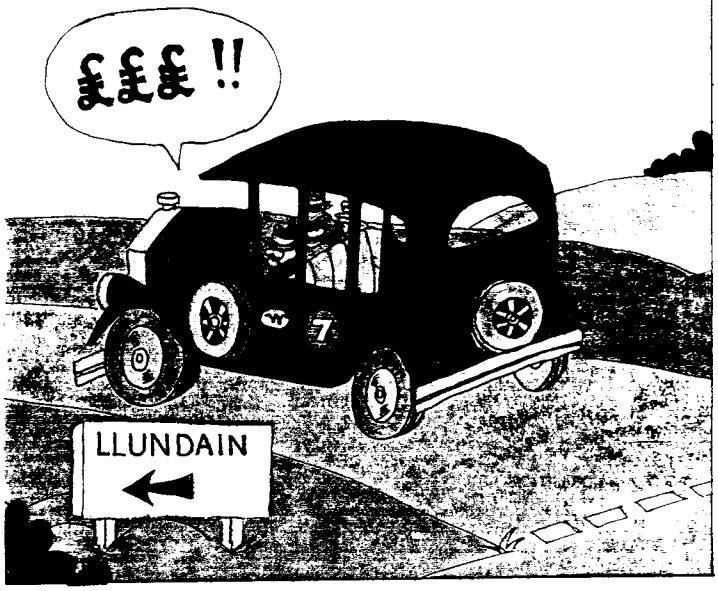

ERBYN I NI GYRRAEDD CEREDIGION MAE CYMDEITHAS YR IAITH AR FLAEN Y GÂD. OND O! MAE NHW WEDI RHEDEG ALLAN O DANNWYDD MEDDYLIOL-SYNIADAU - AC MAE PAWB ARALL YN PASIO NHW AR Y CHWITH.....

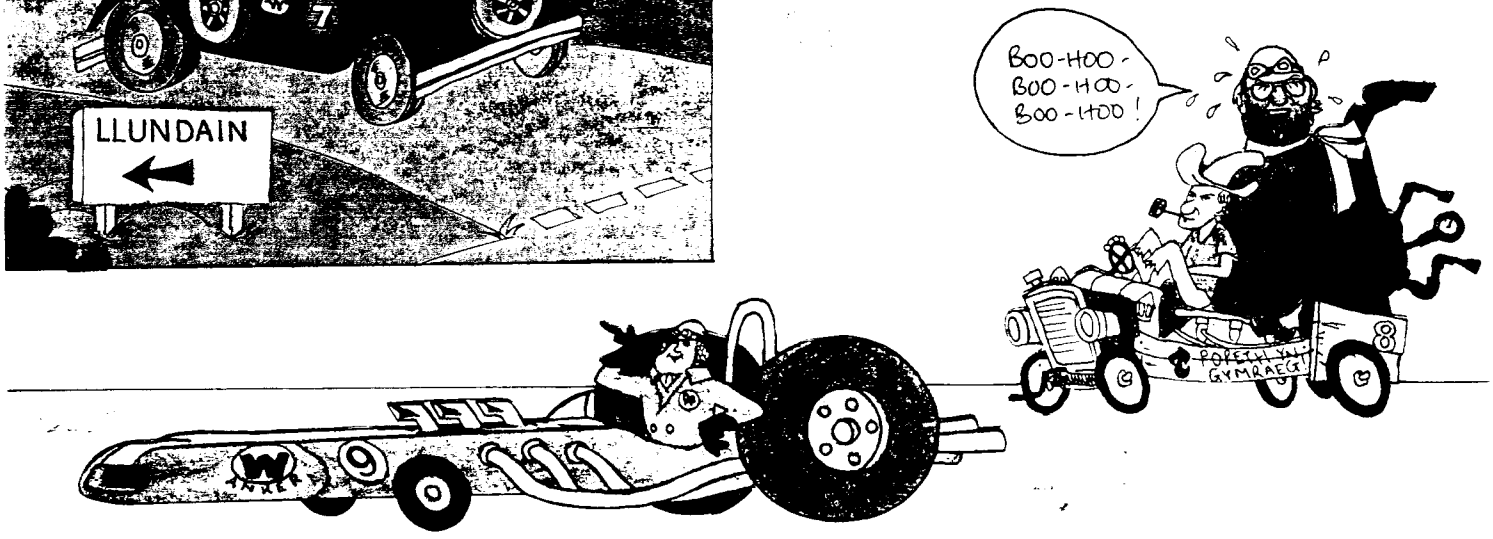

MAE'R RÂS WEDI CYRRAEDD Y DE YN NAWR. WEDI PASIO HEIBIO'R CYMOEDD A CHYRRAEDD CASNEWYDD, PETER PERFECT HAIN SYDD AR Y BLAEN. OND BETH YW HYN? MAEN CAEL EI DDALLU GAN OLAU LLACHAR DICK DASTAROLY BLAIR AC YN CRASHO MEWN I FFATRI LG.....

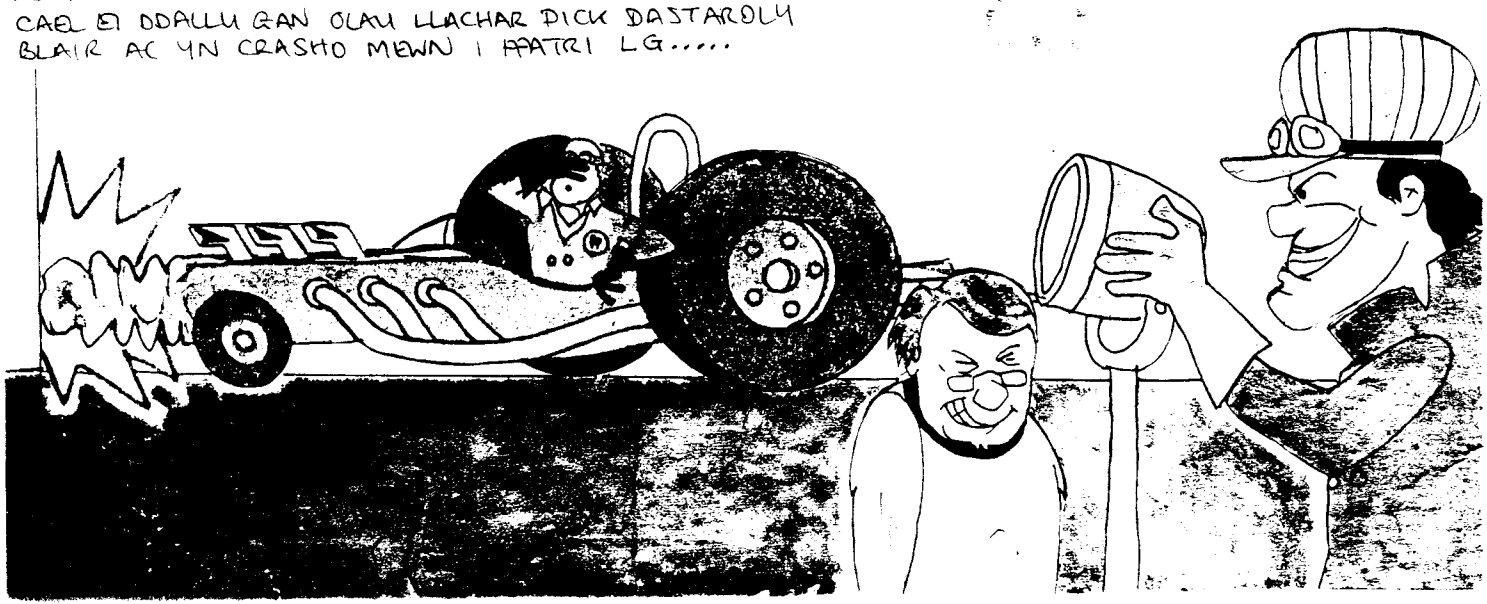

AR YR 'HOME STRAIGHT' MAE EIN HARWRES - THE GLAMOUR GIRL OF THE GAS PEDAL - PENELOPE CERYS PITSTOP AR Y BLAEN ... OND O NA! MAE'R DEUAWD DIAWL - EDIG WIGLEY A LLOYD YN TYNNU MEWN Ó'I BLAEN .....

..AC MAE'N MYND YN DRAED MOCH!

... SÚN GADAEL DASTARDLY A MUTTLEY YN GLIR WRTH I NI GYRRAEDD CAERDYDD ... OND AROSWCH .., MAE RON DAVIES YN TYNNU MEWN AC YN CREU HAFOC I BLAIR ....

OND MAE GAN DASTARDLY GYNLLUN SLEI .....
AC MAEŃ PARASIWTIO MUTTLEY MEWN!

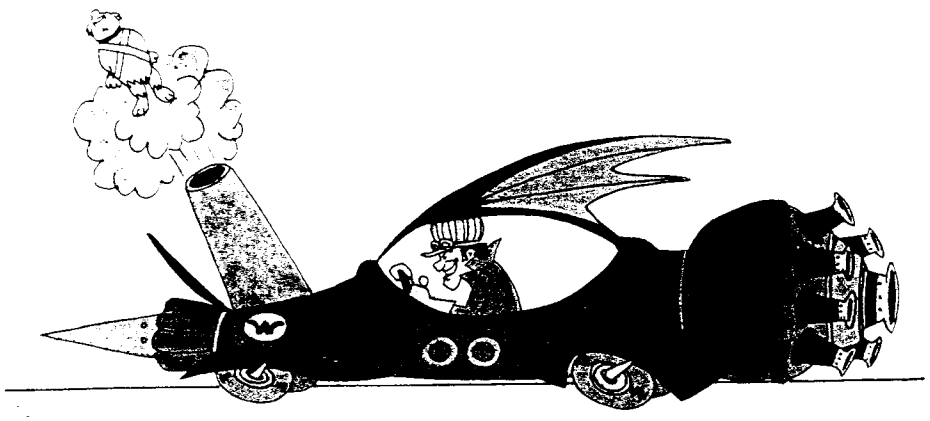

WEL, MAEŃ AMLWG PWY SYDD WEDI ENNILL Y RÂS, OND PWY WNAETH GOLLI? MAE CAERDYDD YN LLAWN APPARATCHIKI PLAID CYMRU Á'R BLAID LAFUR, CYFRYNGIS HUNAN FODLON A LUVVIES CANU POP. OND BETH AM WEDDILL CYMRU?

YSGRIFENWYD A DYLUNIWYD GAN OMAR SHARIF, 'HOLLYWOOD ARAB' 1999 ©

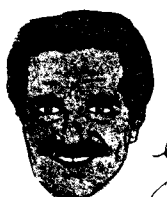

love, Omar

MAE`R CHWYLDRO YN CAEL EI GARIO`N Y GALON, I FARW DROSTO, I NID AR Y GWEFUSAU, I FYW WRTHO - NO PASARAN!

HONDURAS

Y 19eg o Orffennaf, 1979 oedd *dio de alegria* yn Nicaragua - diwrnod llawenydd. Ddau niwrnod ynghynt cipiodd y *Frente Sandinista de Liberacion Nacional* (**FSLN**) y brifddinas Managua a daeth 46 mlynedd o reolaeth creulon ac unbeniaethol y teulu Somoza i ben. Ffodd yr unben Anastasio Somoza Debayle, neu *Tacho*, o Nicaragua a sefydlwyd llywodraeth dros dro o bum person i reoli`r wlad. Ar y 19eg o Orffennaf ganed *Nicaragua libre*, ac yn ystod y blynyddoedd nesaf aeth llywodraeth y Sandinista ati i gyflwyno rhaglen radical a sosialaidd i wella safonau byw pobl oedd wedi byw dan orthrwm yn rhy hir. Mae hanes chwyldro`r Sandinista yn codi dau bwynt pwysig: yn gyntaf mae`n dangos sut y gall llywodraeth gwlad fechan o dair miliwn o bobl fel Nicaragua gyflwyno newidiadau chwyldroadol i gael gwared ar anghyfiawnder cymdeithasol. Yn ail, mae`n dangos unwaith yn rhagor sut mae`r CIA, braich derfysgol Arlywydd Unol Daleithiau`r America yn gweithredu pan nad yw`n cytuno â llywodraeth gwlad dramor.

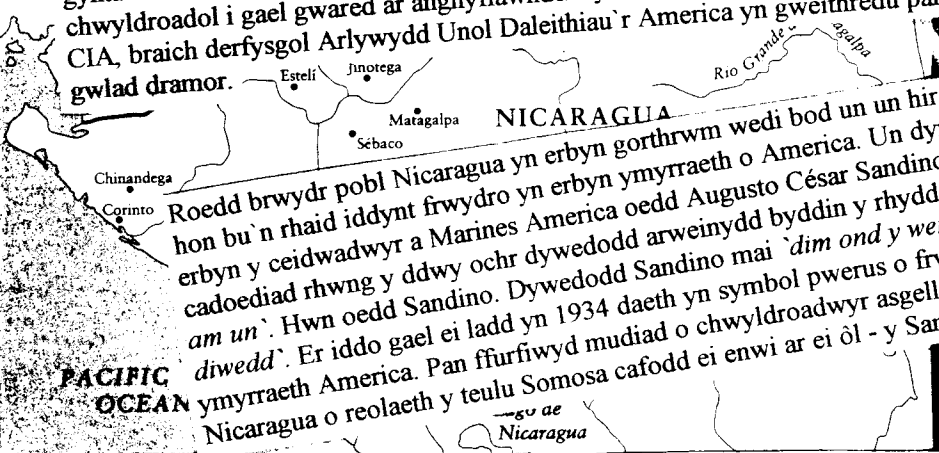

Roedd brwydr pobl Nicaragua yn erbyn gorthrwm wedi bod un un hir. Yn ystod dauddegau a thridegau`r ganrif hon bu`n rhaid iddynt frwydro yn erbyn ymyrraeth o America. Un dyn wnaeth ymladd ar ochr y rhyddfrydwyr yn erbyn y ceidwadwyr a Marines America oedd Augusto César Sandino - y dyn bychan gyda`r het fawr. Pan gafwyd cadoediad rhwng y ddwy ochr dywedodd arweinydd byddin y rhyddfrydwyr `*mae fy milwyr i gyd yn ildio heblaw am un*`. Hwn oedd Sandino. Dywedodd Sandino mai `*dim ond y werin a`r gweithwyr sy`n fodlon brwydro hyd y diwedd*`. Er iddo gael ei ladd yn 1934 daeth yn symbol pwerus o frwydr y werin yn erbyn gorthrwm, ac yn ymyrraeth America. Pan ffurfiwyd mudiad o chwyldroadwyr asgell chwith yn 1956 i ymladd dros ryddhau Nicaragua o reolaeth y teulu Somosa cafodd ei enwi ar ei ôl - y Sandinista.

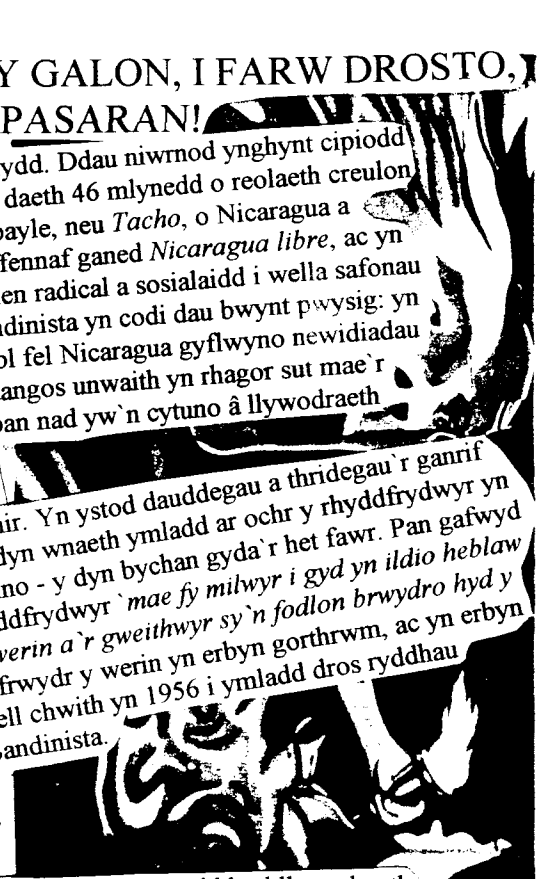

Fu`r Sandinista ddim yn llwyddiannus iawn ar y dechrau, ac un o`r rhesymau dros hyn oedd bod llywodraeth unbeniaethol Somosa yn derbyn cefnogaeth y wlad `ddemocrataidd` fwyaf pwerus yn y byd - Unol Daleithiau`r America. Cafodd llawer o`r arweinwyr eu carcharu, gan gynnwys Daniel Ortega. Un digwyddiad sy`n dangos pa mor fentrus oedd chwyldroadwyr y Sandidnista oedd pan aethon nhw i barti yn nhy un o uwch swyddogion Somosa mewn gwisg ffansi a herwgipio llawer o bobl pwysig. Yn dilyn hyn cafodd y gwystlon eu rhyddhau, a rhyddhaodd y llywodraeth Daniel Ortega a nifer o garcharorion eraill. Erbyn y 1970`au roedd y Sandinista yn ennill tir ymhlith y bobl gyffredin wrth i`r Somosa ieuengaf reoli yn fwy creulon, ac wrth i dlodi waethygu collodd Somosa gefnogaeth America. Wedi brwydr hir gorymdeithiodd yr FSLN i mewn i`r brif ddinas yn fuddugoliaethus, a dechreuodd y chwyldro mwyf cyffrous ers i Fidel Castro ddod i reoli Cuba ugain mlynedd ynghynt.

Carlos Fonseca

Nid ffanatics Marcsaidd oedd y Sandinista, ac fel Fidel yn Cuba ac Allende yn Chile doedden nhw ddim yn mynd i greu chwyldro allan o lyfr syniadau. Credent mewn hawliau sifil, credent mewn dosbarthu cyfoeth yn deg, a chredent mai barn y bobl oedd yn bwysig. Credent yn gryf mewn brwydro yn erbyn imperialaeth America, ac fel y dywedodd Castro... *Mae Grenada, Nicaragua a Cuba yn dri chawr sy`n codi i amddiffyn eu hawl i gael sofraniaeth, annibynniaeth a chyfiawnder.* Roedd Cyfansoddiad Nicaragua, gafodd ei gyhoeddi yn 1987 ar ôl proses hir o ymgynghori gyda`r bobl gyffredin yn datgan eu bod am... *greu cymdeithas ble fyddai pobl yn cymryd rhan mewn gwleidyddiaeth, yn cael yr hawl i bleidleisio, yn cael rhyddid mynegiant, a`r hawl i gartref, addysg a gofal iechyd. Rhaid cael economi cymysg gydag amrywiaeth o fathau o eiddo - y wladwriaeth, preifat, cymysg a chyd-weithredol. Y prif nod bob amser fydd LLES Y BOBL.*

Aeth y llywodraeth Sandinista newydd, wnaeth enn etholiadau democrataidd yn 1984, ati felly i ddiwyg wlad. Gwladolwyd dros ddwy filiwn erw o dir ar gy defnydd y werin. Gwladolwyd asedau`r teulu Somo daeth y llywodraeth i reoli bancio a bancio rhyngwladol, a chymrodd y Sandinista reolaeth o ur ddau brif bapur newydd. Diwygiwyd y cyfryngau tc fel eu bod yn cael eu rhedeg yn rhannol breifat, ac y rhannol gan y llywodraeth. Dywedodd Oxfam hyn a lywodraeth y Sandinista. *`O`n profiad ni o weithio mewn 76 o wledydd datblygol, Nicaragua yw un o`r goreuon am ddyfal barhad gan y llywodraeth i well bywydau`r bobl, a`u hannog i gymryd rhan weithre ym mhopeth`*. Cafodd Nicaragua wobr Mudiad Iech y Byd yn 1982 am ddarparu gofal iechyd, ac enillod wobr UNESCO am ddod a`r lefel anllythrennedd o 50% yn 1979, i lai na 15% erbyn 1984.

Ond doedd America ddim yn hapus. Roedden nhw`n ofni`r chwyldro yn Nicaragua, ac yn ofni gweld syniadau sosialaidd yn dod i ganolbarth America. O 1981 ymlaen aeth y CIA ati i greu ac arfogi byddin wrth-chwyldroadol - byddin y Contra. Felly roedd yn rhaid i lywodraeth Sandinista frwydro ar ddau ffrynt - yn gyntaf yn erbyn tlodi o fewn eu gwlad, ac yn ail yn erbyn llywodraeth allanol oedd eisiau gweld pobl y wlad yn aros mewn tlodi.